

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

MÓRIÓZ PAL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

A főherceg és a Negyvennyolc

Debrecen, március 18.

(V.) A közelmúlt napok történetéből ragadunk ki egy jelenetet:

A kisjenői uton történt, hogy találkozott egymással a főherceg és a Negyvennyolc. A főherceg, aki vadászatról jött és a Negyvennyolc, amely egy napra igazán visszatért a szivekbe, hogy felfrissült emlékeivel, pezsdítő hevével feldiszipse a márciusi nagy nap évfordulóját. Az a Negyvennyolc, melynek tiszteletében, megünneplésében egy már az ország a legalsóbbaktól a legfelsőbbekig és amelynek elismerésében csakis a legeslegfelsőbbek köre jelent erősen elzárt területet, ahova nem hatol be a márciusi emlékek friss levegője.

Gyönyörű, fenséges ez az ünnep, de nem udvarképes. Pedig nem is lehetne ráfogni, hogy tartalma, a hozzáírt eszmék, a körötte fonódó gloria ellentétben állanak a dinasztia jól felfogott érdekeivel. Hiszen mindaz, ami március 15-én kipattant, megvalósult óhajítás, mindaz, ami Jókai, Petőfi

és kortársai lelkén keresztül megnyilatkozott nemzeti akarat volt, nagyrészt törvényt vált, királyi kéz szentesítette valósággá. Inkább az magyarázza ezt a hidegséget, a dinasztia idegenkedését a márciusi ünnep hangulatától, hogy az uralkodók sehol és soha sem szoktak forradalmakat ünnepleni. Még azok az uralkodók sem, akik forradalmaknak köszönhetik trónjukat, országukat.

Most aztán nálunk annyi történet — mint azt annak idején megirtuk — hogy a március idusát ünneplő kisjenőiek a főhercegi kastély előtt üdvözölték József főherceget, aki szívélyesen, szinte lelkesedve, viszonzta ezt az üdvözlést. És mégis: mintha az érdekes találkozásban több lenne egy véletlen epizódnál, mintha e köszöntésben egyéb is nyilatkozott volna meg, mint kedves udvariasság. Már csak azért is, mert hőse éppen József főherceg, akiről ugyilátszik, hogy csupán kiosztott szerepként viseli a „magyar főherceg” címét.

Apjától öröklött, magyar földön magába szívott gondolkodás, magyar levegőben megérett érzelmek

közvetlen közel hozták őt a magyar nemzet lelkéhez. És ezért nem is csodálható, hogy amikor Kisjenőn a Negyvennyolc ünneplői találkoztak a főherceggel, egy percig sem gondoltak arra, hogy a Habsburg-ház egy tagja előtt tapintatos csönddel kellene elhaladniok, mert talán őt, aki nem ünneplhet velünk, kellemetlenül érinthetné, ha azzal kapcsolatba hozzák.

És ez a kisjenői epizód bevilágít távoli, de talán nem éppen beláthatatlan messziségben álló lehetőségbe. Bevilágít abba az időbe, amikor az uralkodóház tagja nemcsak találkozik az ünnepi menettel, hanem maga keresi fel az ünneplőket és részt vesz azok örömeiben lelkesedik a lelkesedőkkel, emlékezik az emlékezőkkel.

Részletezni sem lehet azokat az érdekeket, amelyek ahoz fűződnek, hogy az uralkodóház egygyé olvadjon a nemzettel annak legszentebb érzéseiben, legmagasztosabb ünnepeiben. Semmilyen vívmány, semmilyen nehéz uton megszerezhető külsőség nem tudná az uralkodóház népszerűségét olyan mértékben meggyökereztetni ebben az

LEGSZEBB FÉRFIKALAPOK FEKETÉNÉL.

A cigányleány.

A „Debreczen” tárcája.

Írta: J. H. Rosny.

Semmi kétségem sem lehet születésem titka felől. Anyám tejtetvérenek, a vén Clarának, körülményes vallomásán kívül is nagyon feltűnő volt a hasonlatosság köztem meg L... gróf közt. Különben hiszen anyámnak meg voltak a jó okai: végre is törvényszerinti apám őt a nászéjszakát követő napon már megcsalta és végül majdnem teljesen elhagyta. A testvérnéném, Heléne, az ő leánya volt, de mivel ő még tíz éves kora előtt meghalt, apám azon vette észre magát, hogy egyáltalán nincs más örököse, mint én, aki hiszen tulajdonképpen idegen voltam vele szemben.

Mint rendszeren tenni szokott, neki erről sejtelve sem volt. Hite szerint az ő feleségéből annyira hiányzott minden érzelmi és érzéki képesség, hogy feltétlenül éretnesnek kellett lennie. Az én nagy hasonlatosságomat a gróffal sohasem vette észre. Különben pedig a gróf, amikor én három éves lettem, beszűntette nálunk a látogatásait és visszavonult a régi társasága életéből; kissé tönkrement és arra nem érzett magában hajlandóságot, hogy szegényül is tovább éljen köztünk.

Előbb anyám halt meg. Neki mindössze egy kis birtoka volt, amely évente csak három-négyezer frankot hozott. Pseudo apám

ellenben igen gazdag volt. Mikor ő is elhunyt, egyszerre ura lettem egy palotának az avenue du Bois-n, két szép kastélynak és kétszáz ezer frank jövedelemnek. Volt rá módom, hogy igényeim szerint éljek, pedig azok éppen nem voltak szerények. Csakugyan boldogan töltöttem éveimet és Ciara néni vallomása igen kevés fejtörést okozott nekem. Mert végre is törvényszerinti apámnak mindössze két vagy három távoli rokona volt, akik mindnyájan igen vagy nosak.

Ez volt a helyzet, míg egyszer egy találkozás a rugemarei erdeimben mindent meg nem változtatott. Egy augusztusi reggel történt ez, korán, mikor a faleveleken ott csillog a harmat a napfényben. Fougères felé haladtam az uton, azzal a kellemes unottsággal, amely voltaképpen a kalandra való vágyat jelenti. Nagyon jól éreztem magam a fák alatt, az erőteljes növényzet nehéz levegőjében. Amint egy helyen keresztutra tértem, egy asszonyt vettem észre, aki körülbelül ötven ölnyire mehetett előttem. Fiatalnak látszott, karcos volt és fejét hatalmas, hullámos fekete haj koronázta. Tudom, sokan vannak, akik szeretik az asszonyi fejnek ezt a díszét, de alig hiszem, hogy lenne valaki, aki jobban imádná, mint én. Csak meg kell látnom ezeket a fekete fürtöket és már megdobban a szívem. Most is, ahelyett, hogy elébe kerültem volna, követtem. Elég gyorsan ment, én még jobban siettem és amint közelebb-közelebb értem hozzá, egyre fiatalabbnak

láttam. Először is a nyaka kerek volt és gyönyörű, hamvas, karcos nyak, aztán a füle finom volt és rózsaszínű, mint a vedrőzsa szirma s végre az arcának a szöglete leirhatatlanul szép volt.

Mivel végre egészen mellé értem, egy gyors pillantást vettem rá. S ma sem tudom, meglepetésem volt-e nagyobb vagy a zavárom. Az az áttetsző bőr, nagy szemének fekete lángja, úde, virágszerű ajka és maga az egész fiatal test, amely friss volt és csillogó, mint egy hegyi patak, mindehöz még a nagyerdő esendje, szívemet egészen megzavarta. Különben pedig ezt az arcot én ismertem, számtalanszor láttam gyermekkoromban a vörösszobában, ahol pseudo-apám régi butorokat és régi kepeket gyűjtött össze. Azok közt volt a Charlette Levesque kisasszony képe is, aki törvényszerint nagynéném volt: ezt a képet én valósággal imádtam, ez volt az én első álom-szerelmem és emléke még most is, annyi szerelem után is, elevenen él bennem. És ez a leány, aki most mellettem ment a csendes erdő mélyén, csodálatosan egyező mása volt annak a képnek.

Riadtan mentem néhány lépést mellette. A gondolatok kergetőztek agyamban. Végre is rápillantottam s amint újra megláttam a kedves arcot és körülfogta azt a vad hajat, egyszerre elhatároztam magam. Levettem a kalapom és megszólítottam:

— Madame... vagy madamoiselle, — mondtam, — bocsásson meg nekem... D

országban, mintha ez a távoli lehetőség bekövetkeznék.

Valamelyik nagy magyar politikus mondta, hogy a magyar nemzet kevéssel beéri, ha azt kényszer nélkül, önként és örömmel adnak neki. Ha nem is lenne mindjárt kézzelfogható értéke, felváltható haszna annak, ha például egy királyi herceg részt venne valamely nagy nemzeti ünnep megülésében, de megbecsülését jelentené a magyarság legszentebb történeti emlékeinek és meghallgatását a nemzet szíve dobbanásának...

Vajon mikor fogjuk ezt az időt megérni? Vajon mennyi áldozatába kerül még a nemzetnek, hogy az uralkodó házat ennyire kibékíti? Mikor fogja a Habsburg-ház fölismereni a saját érdekét, amely azt parancsolja neki, hogy a magyar nemzettel az érzelmi közösséget keresse?...

Politikai híreink.

A mai minisztertanács.

A választójog ellenségeinek nagygyűlése.

Budapest, március 18.

Ma délelőtt tíz órakor minisztertanácsra gyűltek össze a kormány tagjai, hogy hivatalos formában vegyék tudomásul a miniszterelnöktől bécsi audienciájának eredményét. Gróf Khuen be is számolt erről a kiváló eredményről és részletesen ismertette, hogyan fogja József főherceg a király képeletében kedden az országgyűlést felosztatni. Ezután pedig behatóan tanácskoztak az új országgyűlés összehívásáról is és a kiszivárgott hírek szerint a választásokat vagy majus huszadika és harmincadika között, vagy pedig junius elseje és tizedike között fogják megtartani.

Közel három évi szünetelés után tegnap délelőtt összeült Zágrábban a horvát tartománygyűlés, amely megválasztása óta nem

is tudott még megalakulni. Khuen lepaktált velük s most legalább egyelőre lecsöndesedtek a horvát viharok.

A politikai világ nagy érdeklődéssel néz a holnapi választójogi gyűlés elé, amelyet a Vigadó nagytermében tartanak az általános választói jog ellenségei. A nagybirtokosok és a nagytőkésék, Tiszák csakugy, mint Andrássyék összefogtak, hogy megakadályozzák az általános választói jog megvalósítását. Ez a gyűlés igen mozgalmasnak ígérkezik, mert a szocialistáknak sikerült kétszer belépőjegyét szerezniük. A gyűlés rendezői attól félnek, hogy a szocialisták beszédet fognak mondani s ezért megkérték a rendőrséget, hogy csak a bejelentett szónokokat engedje beszélni.

A nemzet teljesen közönyösen megy el e mellett a hiu erőlködések mellett, mert erejének tudatában meg van győződve arról, hogy a válságból való kibontakozás a népjogok igazi kiszélesítése nélkül el sem képzelhető.

— március 18.

A debreceni munkapárt előkészítő-bizottsága Zászlóbontás című falragaszokon jelenti tegnap, hogy március 20-án, vasárnap d. e. fel 11 órakor a Bikában alakuló gyűlést tart. A felhívást, mely Debrecen népét a kormánypárt zászlaja alá próbálná toborzani, szaznegyvennyolc ur irta alá; jobbadán új nevek, aztán néhány nagyon régi név s mindenekfölött vegyes kereskedés. — Az ember, aki a névsorban szerepüket sorra ismeri, önkéntelenül mosolyogni kezd a lajstrom olvasása közben, reabukkanván ott oly urakra, kik máiglan senkik voltak, ellenben holnaptól kezdve, bizonyísten ilyesmit akar bebeszélni a felhívás, jelentős közéleti férfiak, pártalapítók lesznek. A zászlóbontásra különben még visszatérünk.

Sürgős interpelláció. Ivánka Imre országos képviselő ma délelőtt engedélyt kért Gál Sándortól, a képviselőház elnökétől, hogy a hétfői ülésen sürgős interpellációt terjesztessen elő a Romániával és Szerbiával kötendő vám- és kereskedelmi szerződések tárgyában. Gál Sándor elnök az engedélyt megadta.

ön annyira hasonlít egy rokonomhoz, hogy kénytelen vagyok megkérdezni...

— Itt félbeszakadt a mondatom. A fejemben összezavarodtak a szavak. Nagy szemem meglepődve, de felelem nélkül nézett rám.

— Megkérdeztél, mit?

— A nevét.

— Ez épen nem titok. Marie Luzerne-nek hívnak.

Felkacagott s mint az ezüst, ugy csegett a kacagása. Majd újra megszólalt:

— Engem úgy találtak a mezőn és tizenkét éves koromig kőbor cigányokkal életem.

— Hát nem ismerte a szüleit?

— Nem; sem apámat sem anyámat.

Elfordította fejet és nyugodtan haladt tovább. De én már visszanyertem hideg véretem és aprólékosan kérdeztem tovább. A kis leány vállvonogatva és egy kis megvetéssel felelgetett. Megtudtam tőle, hogy már négy éve él egy öregasszonynál, aki vad füvekkel szokott gyógyítani. Marje, mint akit a cigányok neveltek, maga is sokat tudott már a füvekről. Különböz ki derült az is, hogy a kis leány írni is tud, még pedig valami csodálatos, naiv, rejtélyes írása van, ami nem tudni, kitől tanulhatott.

Mikor ezekről már eleget tudtam, megkérdeztem:

— És nincs semmije, ami a származása felől utbaigazíthatná?

Nagyon égetett a kíváncsiság és szerettem volna látni a leveleket. Vonakodott, de

nem sokáig, végre a kebeléből egy kis lapos plehdobozt vett elő. Kinyitotta és két megsárgult levelet vett ki belőle. Előbb az anyjait adta ide. Ez volt benne: „Eli hagyom gyermekemet a nyomorúság és betegség miatt. Inkább a véletlene bízom, mint árva házra. Egyebet nem hagyok rá, mint egy levelet apjától, akinek különben még a nevet sem tudom. Talán valaha találkozik valakivel, aki megismeri ezt az irást.”

A levelet nem volt aláírva. Amint ezt elolvastam, valami csodálatos felindulásaim és előérzettem vettem át a másik levelet. Meglátam az irást és egyszerre remegés fogott el: megtudtam, hogy a természet szerint ez a nagyhajú leány az örököse annak, akinek a javai a földi törvények szerint engem tettek gazdaggá és nemessé.

Nem tudom, mit esináltam volna, ha Marie Luzerne férfi. Nem vagyok valami kapzsi ember, azt hiszem, legalább évjára dékot biztosítottam volna neki. Így maga a természet jött segítségemre, hogy az ügyet vele elintézhessem; hogy most a fiatal leányra szállott át a szerelem, amelyet valamikor a Charlotte-kép iránt éreztem. Az álomszerelemből valóság lett. S ez mindent kiegyenlített. Nőül vettem Mariet és így mindent visszaadtam neki, ami az anyjái volt. S most, mikor volt rá gondom, hogy apámnak minden irását megsemmisítsem, meg hogy nem járunk sehova azok közül a helyek közül, ahova apám szeretett járni, nem tartok semmi meglepetéstől.

A nyiregyházi választáshoz. Több fővárosi és vidéki lap azt a hírt közölte, hogy a nyiregyházi Kossuth-párt dr. Meskó László függetlenségi és 48-as párti jelölttel szemben Hoitsy Pált jelölte. Mint Nyiregyháziól jelentik, ez a hír nem felel meg a valóságnak, mivel a kerületben Meskó László ellen egyáltalán nem állít a Kossuth-párt ellenjelöltet.

A minisztertanács. A kormány tagjai ma délelőtt fel tizenegy órakor a miniszterelnökségi palotában Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklésével minisztertanácsra gyűltek össze. A minisztertanácsban a kabinet valamennyi tagja résztvett.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök beszámolt legutóbbi bécsi utjának eredményéről. A miniszterelnök ezután a választások kivívásáról és az új országgyűlés összehívásáról tanácskoztak, de közülük végleges megállapodás nem történt. A választások valószínűleg junius elseje és tizenötödike közt lesznek.

A függetlenségi párt a kormány ellen.

A 21-iki ülés programja.

Budapest, március 17.

Politikai körökben most csaknem kizárólag a képviselőház 21-ére kitűzött ülésének eseményei és lefolyása képezi a beszéd tárgyát.

A kormány minden előkészületet megtett már arra, hogy az ülés zavartalan lefolyását lehetőleg biztosítsa.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a tegnapi napon egy óráig tartó tanácskozást folytatott Gál Sándorral, a képviselőház elnökével.

A beavatottak ezen tárgyalás eredményére vonatkozólag tudni vélik, hogy Gál Sándor képviselőházi elnök kinyilatkoztatta, hogy ő szigorúan a házszabályok rendelkezései értelmében fog eljárni és ehhez képest az országgyűlést felosztató királyi kézirat felolvasása után semmiféle felszólalást többé megengedni nem fog, hanem be fogja rekeszteni az ülést.

Ezzel szemben a függetlenségi és 48-as Justh-part elnöksége a tegnap este megtartott bizalmas értekezletén elhatározta, hogy már a képviselőház ülészakát megnyitó királyi leirat tudomásulvételétől erőteljes vitát fog kezdeményezni, amelynek kapcsán, ha nem is *vád alá helyezési indítványt, de a jelenlegi kormány minden ténykedését a legerősebben megbélyegző kinyilatkoztatást* fog előterjeszteni, úgy, hogy az országgyűlést felosztató királyi kézirat felolvasására egyelőre nem is kerülhet sor.

Legelőször Justh Gyula fogja előterjeszteni a kormány ellen a vádat, mely után Holló Lajos és több függetlenségi párti képviselő fog beszélni.

Gróf Khuen-Héderváry Károly el van határozva, ha az összes felszólalásokat meghallgatja azokra felelni fog.

Tekintettel arra, hogy a függetlenségi pártiak és Khuen beszédje után még más felszólalások és interpellációk várhatók, a hétfői ülés az esti órákig el fog tartani.

Magyarország amerikai tükre.

Dorsey tanár magyarországi levelei a „Chicago Tribune“-ben.

— Ötödik közlemény. —

Hortobágy, augusztus 10. A Debrecen-től északra eső, nagy fanéklú pusztá középe a Hortobágy. — Sok ilyen pusztá van az Alföldön; ez a legnagyobb s a legjellegzetesebb; szűz talaj ez, amit sohasem érintett ekevas s az Alföldet abban a kezdetleges állapotában képviseli, mikor még ismeretlen volt a mezőgazdaság. Terjedelme felér egy kisebb megyével s Debrecen városnak a birtoka. Ezenkívül van a városnak erdeje is, — összesen mintegy 90 ezer akornyú birtoka s ebből egy akert sem lehet eladni.

Magyarország más törvényhatóságának is van hasonló, nagyobb terjedelmű kötött birtoka; rengeteg birtokai vannak az egyháznak s óriási kötött birtokok vannak a nemesség kezében; Magyarország összes földjének 34 százaléka a kötött birtok. Az Alföldön bőven van föld, mintegy 45 ezer négyszögmérföld, vagyis körülbelül Pennsylvania állammal egyforma terjedelmű. Az Alföld népessége négyszögmérföldenként felényire népes, mint Skócia. — Egész Magyarországot tekintve, minden négyszögmérföldre 154 lakos esik s legkevésbé népes része az A föld s mondják, hogy a paraszt szenvedélyesen vágyódik utána, hogy valamiske földet a magáénak mondhasson.

A zenészek reggel 4 órakor is játszanak.

Mikor reggel 4 órakor a vasuti állomáshoz mentem, a kávéházban egy cigánybanda még mindig nagyban igyekezett, hogy két faradt, álmos szemű vendéget mulattasson; de az utcákon már megjelentek a járókelő, nyughatatlan zsidók s a paraszt asszonyok hosszú sora, kik a nagytemplom előtti téren a gyümölcs piacot kezdték rendezgetni.

Az állomáson a parasztok, főleg asszonyok szokásos tömege, kik közül egyen remekül himzset szoknyát láttam. Végtelenül sajnálatos, hogy az ősi divat mindinkább eltűnik, melyet maga a nép fejlesztett s melynek helyét értéktelen holmik pótolják. Ezek a még megmaradt apró holmik Ázsiából eredő művészeti hagyományok.

Debrecenen túl a vidék semmi lényegesebb változás nem mutat attól, amit jövelelmkor az ellenkező oldalon láttam. A vasut a régi hortobágyi töltés mentén halad; ezt az utat most javítják s már ebben a korai órában láttam a dolgozó férfiakat és asszonyokat a köveket rendezgetve; mögöttük egészen modern gőzhenger. Az utat látszólag akkora gonddal építik, mintha vasuti sín számára készülné. Terjedelmes, jól művelt mezőkön haladunk keresztül s a látható házak, még az apró vasuti állomások is virágos kertekkel vannak övezve. Az uton rendkívül különös alakú szekerek láthatók, melyeknek dereka fűzfavesszőből van fonva, aul keskeny, felfelé szélesedő s az oldalait a tengelynek egy hosszabb nyulványa tartja (lőcs).

Nagy gazdaságok láthatók.

Vonatuuk egy nagy gazdaság mentén haladt el; a birtok hatalmas tengeri, buza, lucerna tábláival egy Steinfeld nevű zsidó. A zsidók története úgy itt, mint a szomszédos megyékben fölöttébb érdekes, de más alkalommal térek majd arra.

A Steinfeld birtokon túl egy még hatalmasabb birtok fekszik. Ez az uradalom, mely 40 ezer akér terjedelmű s egyike Magyarországon a legnagyobbaknak, a Semsey grófé. Maga a gróf nem lakik a birtokon, — hanem számos embernek adta azt bérbe, kik a földek megművelésére parasztokat alkalmaznak.

Láttam ezen a birtokon akkora tengeri táblát, hogy a végét látni sem lehetett s egy más helyen három gőzcéplőgép működött a kazlak sokasága között. A talaj olyan egyenes, mint a padló s termékenységéről Oklahoma mezősegei jutottak eszembe. De ez is köztött birtok. S ha csak nem változtatják meg a jelenlegi törvényt: nem lehet eladni.

Majd Balmazújváros falu mellett haladtunk el, melynek érdekes története van. Lakosainak több, mint fele német eredetű, akiket mintegy 100 év előtt telepítettek ide Württembergből. Ma már csaknem valamennyinek magyar neve van s a mostani nemzedék nem is beszél már németül.

ÚJDONSÁGOK.

Szép az ici-pici női cipő ...!

Kis leányok, nagy leányok piciny magassarku cipellői kopogtak hátam megett...

Oly jól esett valaha az izgató cipőcséket látni, amikor még bennem volt az Élet, amikor rajongani tudtam a cipőcsékért, amelyek sikkesen, fűggen, könnyedén viszik tovább aranyos gazdáikat.

S most félek visszatekinteni, félek a kis cipőkre nézni, mert lelkemet elfogja az utálatos irigység: irigylem a cipőcséktől gazdáikat, gazdáiktól a fűrgeséget, a könnyedséget, mindent, ami bennök az Életre, az Élet lűktetésére vall.

Hej valamikor, lelkeim vidámságának aranykorában, amikor, még kiholt szívem a remény tüzsugaraival volt tele, amikor lelkesített az ideál képe, de más-kép volt akkor minden, jaj de más-kép!...

Szép volt akkor nekem az ici-pici női cipő!... Kedves zene volt a korzói cipőcsékek halk kopogása, izgató a bálterem százféle színű cipőinek sikkes tipegése, lelkesítő a jégen mozgó topánkák fűrgesége. Mennyi emlék, mily sok remniscencia fűződik ezekhez! Álmodtak, gyermekálmok, soha meg nem való-suló, szertefoszló ábrándok, egy álmodozó lélek ábrándjai, gyermekálmjai!

S minden álom minden emlék köz-zéppontjakép felemelkedik a gyermekes képzeletem-alkotta ideál képe, melyet kezd el-elmosni a nyomasztóan szűrke valóság!

Vége mindennek, soha vissza nem jön a múlt! Egy sóhaj maradt meg csupán: De jó volna, ha el tudnám mesélni valakinek borus lelkeim nehéz aggodalmait, szenvedő szívem sötét bánatát. (f.)

— Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a református templomokban a következő lelkészek végzik az istentiszteletet: A Nagytemplomban urvasorát oszt Szele György lelkész, ágendázik Szarka Boldizsár s. lelkész, Kistemplomban urvasorát oszt Jánosi Zoltán lelkész, ágendázik Szele Miklós s. lelkész, Kossuth-utcai templomban prédikál Boér Károly segédlelkész, az Ispótytemplomban prédikál Uray Sándor lelkész.

— Személyi hir. Kovács József polgármester ma délután hazaérkezett Budapest-ről, ahol több városi ügyek elintézését sürgette meg a miniszteriumban.

— Szemle a honvédségnél. Balázs György altábornagy, a budapesti I. honvédkerület prancsnoka, a legközelebbi napokban Debrecenbe érkezik s szemlét tart az összes debreceni honvédezek fölött.

— Elekcio a főiskolán. Ma délután folyt le a hagyományos keretek közt az akadémia II. termében az elekcio, amikor a husvétii ünnepekre menő ünnepkövetek választották el legáció helyeiket. Holnap délelőtt lesz a konfirmáció. A legátusok névsorát lapunk holnapi számában közöljük.

— A képviselőválasztók névjegyzéke. Az országgyűlési képviselőválasztók összeírására megalakult küldöttségek azt a körölményt intézik a városunkban levő köz- és magánhivatalokhoz, intézetekhez, testületekhez és egyházakhoz, hogy amennyiben a hozzájuk intézett felhívásra azon képviselőválasztói jogosultsággal bíró tisztviselőknek s alkalmazottjaiknak névjegyzékét a kívánt adatoknak közlésével még ezideig a központi választmányhoz a városházánál be nem adták volna, — sürgősen adják be; mivel f. hó 21. napján az összeírás munkálatok már megkezdődnek. Könnyen megtörténhetik, hogy az illető választói jogosultsággal bíró tisztviselők és alkalmazottak a kívánt adatok beszolgáltatásának elmulasztása miatt az összeírás alkalmával a választói névjegyzékből kimaradnak.

— Egy debreceni festő sikere. A Nemzeti Salon tavaszi képkiállítására tegnap nyílt meg. A számtalan jeles festőművész képei között szerepeltek Bakoss Tibor debreceni festőművész képei is, aki műveivel a tárlaton mindenestre nagy feltűnést fog kelteni.

— Őskori temető. Nyiregyházáról írják: A polgár-hajdunánási ut építése alkalmával az uttesten esontvázakra akad-tak, melyre felhívták a figyelmét dr. Bender Béla községi orvosnak, régészeti kutatásai közben dr. Bender megállapította, hogy a csontvázak, melyek mellett késeket, őskori kőedényeket és csiszolt márványkövekből álló övet is találtak, őskori, illetve kőkorszakbeli temetkezési hely maradványai.

— A Csokonai-kör felolvasó-ülése. A Csokonai-körnek ma délután 5 órakor, a Royal-szálló nagytermében tartandó felolvasó-ülése elé teljes érdeklődéssel tekint Debrecen közönsége. A kör ma kiváltságosan érdekes műsorral lép közönségünk elé: Dr. Nagy Zsigmondnak a hollandi irodalomtörténet köréből vett magasértékű tanulmánya (Vondel Luciferjéről), Zoltán Istvánnak mély érzésből fakadt költeményei s Lugossy Bélának szavaiata nagy élvezettel kecsegtetik azokat, kik a mai felolvasó ülésen ott lesznek. A kör tagjai díjtalanul jelenhetnek meg az ülésen, nem-tagok 1 korona belépti díjat fizetnek.

— A balkáni postagalamb. Érmihályfalváról jenteni tudósítók: Bihar megyében a Körösszög melletti Pusztá-Tamásiban egy fáradt postagalamb szállt le tegnap. Asztalos Pál bérlő cselédei megfogták a galambot s mikor jobban szemügyre vették az idegen jószágot, érdekes felfedezést tettek. A galamb szárnyának vezértollához ugyanis vékony lemezzel fedett pergamentekeres volt kötve, amelyen titkos írásjelek voltak láthatók. Kétségtelen, hogy valami üzenet rejlik e jegyek mögött s a dolog érdekességét fokozza az, hogy egyenes déli irányban szállt a galamb, tehát nem lehetetlen, hogy a Balkánról jön s talán kísérletezés folyik ilyenképpen üzenetváltók között. Asztalos Pál bérlő a galambot a hatóságnak szolgáltatatta át s most nyomozás folyik a rejtélyes postás ügyében.

müncheni SALVATOR

SÖRKÜLÖNLEGESEÉG még március havában Németh András üzleteiben „ARANY BIKÁ” és „ANGOL KIRÁLYNŐ” szálloda összes helyiségeiben kapható.

— **A debreceni zenekonzervatórium** második hangversenye a már megszokott rendkívüli érdeklődés mellett folyt le tegnap a Bika nagytermében, melyet a debreceni társadalom színe-java töltött meg. A kitűnő zeneintézet, mely P. Nagy Zoltán hivatott vezetése alatt áll, tegnapi hangversenyével teljes mértékben érdemelte ki az elismerést, azon pontos és lelkiismeretes zenei nevelésért, melyben növendékeit egyaránt részesíti. — Tegnap az első gyakorlattól kezdve úgy a zongora, mint a hegedű-tanszakokon, minden oszálból játszottak növendékek fel az akadémiái előkészítőig, — mely utóbbiból főleg Szabados Teréz (tanára P. Nagy Zoltán) igen szépen előadott Chopin „Polonaise” keltett méltó feltűnést. Növendékek közül különben hallottuk Ungár Irént, Róth Ilonkát, Székely Margitot, Gyürky Bertát, Kun Juditot és a rendkívül haladó Popper Ferencet stb., mint Kerner József tanár növendékeit, kik valamennyien szép zenei haladásról és értelmezésről tettek tanúságot. A hegedű osztályok növendékei közül a nagyon ügyes és nagyra hivatott Dávidházy Kálmán, továbbá Trigraszky Ferencet, Raics Gyulát, az előhaladottabbak közül Kontsek Bélát, Popper Gyulát, Agárdy Lajost, Leidl Henrik és Hegedűs Endre előadásukkal és pompás technikájukkal részváltak a nagyszámú közönség tapsaira. Legnagyobb érdeklődéssel vártuk azonban F. Halácsy Margit asszony növendékeit, mert a kiváló tanárnő már a múlt hangversenyen is méltó feltűnést keltett tanítványival. — Tegnap még nem volt elég alkalmunk fejletesebb növendékeket bocsátani a közönség elé, de Antal Jolán, Patay Vilma, Nagy Ilonka, Bárdos Judit, Nagy Ida és Lindenfeld Ilonka előadásával is megmutatta, hogy rendkívüli tehetséggel vezeti haladásukat. — P. Nagy Zoltán igazgató osztályából Polster Erna, Ippen Rózsika és Gulácsy Erzsike szerettek dícsőséget mesterüknek és a közönség általános megelégedése nyomán mi is szívesen regisztráljuk elismerésüket az intézet vezetőségének a kitűnő eredményért, melyet felmutatott. A hangverseny befejező számaként előadott Handel-féle „Largó”, melyet a hegedűtanszak növendékei unisono játszottak Láng tanár vezetése mellett méltó volt P. Nagy Zoltán hírnevéhez.

— **Vojta Antal öröksége.** — Vojta Antal, a Haverda-pör egyik hőse örökségéhez jutott. Nem olyan örökséghez ugyan, aminőt ő szeretett volna, de azért az örökség mégis csak örökség. Volt Vojta Antalnak egy testvérbátyja, Vojta József, aki aki a szabadkai törvényszéknél volt valami kisebb hivatalnok. Ez a Vojta József, aki halálosan gyűlölte könnyelmű öccsét, Vojta Antalt s aki vizsgálati fogóságban lévő Vojta Antal séfát sokszor gyönyörködve nézte végig a szabadkai törvényszék épületének folyosójáról, ezelőtt kerülbelül fél esztendővel öngyilkossá lett. Nem maradt neki senkije s így egyetlen örököse öccse, Vojta Antal. A szabadkai törvényszék most a hivatalos lapban felszólítja Vojta József ismeretlen örököseit, hogy a kirendelt ügygondnokát, Czeisz Béla szabadkai ügyvédet a védelemre nézve kellő utasítással lássák el. Ezzel egyidejűleg a szabadkai törvényszék azt is közzhíré teszi, hogy dr. Varga György ügyvéd, szabadkai lakos felperesnek özv. Vojta Antal és társai ellen 150 korona és járulékaik iránt váltókeresetet adván be, a tárgyalásra március 21-ikét tűzte ki a szabadkai törvényszék pertárába.

— **A vénüles elhárítása és az élet meghosszabbítása** című most megjelent könyv füzve 4 korona, kötve 6 korona Aezél antikváriumában.

— **Sándor napja Debrecenben.** Tegnap köszöntött Debrecenre a Sándorok napja. Nagy Debrecen városának sok-sok Sándora ünnepelte meg tegnap, régi jó magyar szokás szerint a magyaros, vendéglátó vasárnapot. Ki is jutott az üdvözlésből, meg az ünneplések közül a debreceni Sándorok színe-javának. Hogy többeket ne említsünk: Igyártó Sándor kir. főügyész, Szoboszlai Sándor kir. ítélőtáblai bíró, a vármegyeházán Pakozdy Sándor, Dávidházy Sándor, Pénzes Sándor, Orosz Sándor, azután Karay Sándor ref. főgimnáziumi igazgató, Sinka Sándor tanár, Kiss Sándor rendőrfogalmazó vették ki részüket bőven a szívélyes gratulációkból és jókívánatokból. — Felesleges megjegyeznünk, hogy a Sándor névnap előesték sem folytak le jókedv, kor és szíves magyaros vendéglátás nélkül.

— **Névmagyarosítások.** Michelstädter Gyula főreáliskolai tanuló Mihály-ra, Spiegel Dezső Szász-ra magyarosította nevét.

— **Az utszélről.** A hangyák légiója is megmozdult.

Redves, öreg fák gyökerei között is melegszik a föld, életet ébreszt a márciusi sugár.

A portlan sanc őrizte földalatti várkastély kapujánál felsorakozott a hangyaörség.

Portyázó csapatok indulnak szerteszét. Didergősen masiroznak a kis vitézek. Midőn pedig hazatérnek, már nyalkán, fűgön lépéget mindegyik.

Örömmel jelentik be a tavaszt. A patákról leszalad a jég. Egy nagy bokornál már ibolyát is találtak.

A téli fagy nem tarja többé vissza sötét kamráiban a munkás sereget.

Botomra támaszkodva nézem a fák tövében, a gyaloguton keresztül sürgölődő hangyák mozgó láncolatát. Majd botommal én, az ember, a kevély ember, céltalanul tovább — sántikálok.

Még a hangyák is örülnek a tavasznak. Uralmukba veszik a virágosságokat. A rügyező fákra felvezeti őket céltudatos utjuk.

Az emberek is ilyen fűgék, midőn zsákmány után kutatnak.

— **Hátrahagyott csecsemő.** Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt egy ismeretlen nő Márkus Györgyné születő házában egy életerős gyermeknek adott életet, kit furfangos módon hátrahagyott a születőnél. A feljelentés folytán a debreceni rendőrség táviratilag kereste meg a körösmezői határrendőrséget, hogy az ismeretlen nő által oda feladott táviratok címzettét, Szilágyi Károly és Kállay Sándorné már. hivatalnokokat hallgassa ki. A körösmezői rendőrség a rejtélyes dologban megindította a vizsgálatot s megállapította, hogy a távirati és levélbeli címzettek koholt nevek, mert ily nevű egyének nincsenek Körösmezőn a vasútnál. A távirat és levél megérkezett nevükre de senki se vette át. Ott hevernek a postahivatalban. Ebből nyilvánvaló, hogy a rejtélyes hölgy ravaszul eszelte ki a szélhámoságát, hogy a rendőrséget megtévessze. A vizsgálat más irányban indult meg. Valószínű, hogy egy elbukott kaszírő csapta be a szegény Márkus Györgynét, aki az újszülött csecsemőt a klinikára vitte ki.

— **Ifjusági egyesület.** Van egy társaság Debrecenben, mely immár két éve folytatja csendben jótékony munkáját. Ez a társaság a „Jótékony Ifjak Társasága”, mely a közel napokban véglegesen meg fog alakulni. A házagpótló egyesület egyesíteni fogja Debrecen intelligens ifjuságát az önművelés, jótékony és a gyermekfelnevelés nemes céljaira. A megalakulás munkájában a debreceni Patronage-egyesület is részt vesz. Az alakulás dolgában folyó hó 20-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Royal disztermében előértekezlet lesz, melyen mindenkit szívesen látnak. Tagulárási-ívek Antalffy Józsefnél kaphatók.

— **A Hofrichter-ügy.** A Hofrichter-ügyben, mint Bécsből jelentik, a vizsgálat befejezést nyert. Tegnap hallgatták ki Hofrichtert utoljára. A fogoly főhadnagy mindent tagadott, de erre a vizsgálatot vezető Kunz százados-hadbíró el volt készülve. Hofrichter ugyanis tudta, hogy a levélcsempészést leleplezték, továbbá olvasta a lapokat, melyek az ártatlanságát hangoztatták. A héten a hadtestparancsnokságnak benyújtandó reformátumot kezdik megírni, ami három hetet vesz majd igénybe. A tárgyalás április közepén lesz a bécsi hadbíró előtt.

— **Marólugos szerelem.** A debreceni közkórházba ma délelőtt egy pénztárosnőt szállítottak be, aki öngyilkossági szándékból marólugót ivott. Singer Ilona neve az alig 16 éves leánynak, aki ilyen fiatalon akart megválni az élettől. — A Keiner és Schwartz-féle bőrös üzletben, mint pénztárosnő volt alkalmazva, a személyzettel azonban nem is sejtette sötét terveit. A szerencsétlen leányt a mentők s közkórházba szállították. Állapota azonban nem súlyos s így valószínűleg pár nap múlva felgyógyulva hagyja el a kórházat. — Tettének oka ismeretlen.

— **Pekár-kölcsönkért kastély K 4.** — Bródy, Rembrandt férjek K 4. — Szomaházy, lila test; sárga sapka, 2 kötet K 6 50, most megjelent könyvudonságok kaphatók Hegedűs és Sándornál, Kossuth-u.

— **A Szent-László dalos-egyesület** a múlt vasárnapra hirdetett közgyűlését április hó 10-én, délután 3 órakor fogja megtartani a varga-utcai r. kath. elemi fiúiskola termében. A gyűlésre az összes tagokat ez uton hívja meg az elnökség.

— **Véres lakodalom.** Biharpuspökből jelenti tudósítónk: Tegnap volt a faluban Zombor Imre vagyonos fiatal gazdának a lakodalma. A lakodalomban résztvett Vagyok Lajos is, aki később összeveszett régi haragosával, Jenei Jánossal. A verekezés hevében Jenei úgy ütötte meg egy szódásüveggel Vagyok Lajost, hogy nyomban meghalt. Jeneit letartóztatták.

— **Hálószoba-berendezés,** szép, világos színű, jutányosan előadó Eötvös-utca 51. szám alatt.

— **Táncrendeket és rendező-jelvényeket** legszebb kivitelben Dávidházy Kálmán könyvkötészete készíti.

— **Legény-virtus.** Duhaj legény állott tegnap a debreceni törvényszék előtt. Kenyeres jópajtását, régi cimboráját verte agyba-főbe, még a múlt év szeptemberében, korcsmai duhajkodás közepette. Ugy esett meg a dolog, ahogy a magyar korcsmai verekedések legtöbbször beborozott a két legény, a két István, Kiss és Ökrös. Valami esélyesen szólalkoztak össze. Szó-szót követett, majd csülökre, majd botokra mentek, a vége a lett a verekedésnek, hogy Ökrös félholtan maradt a csatatéren, jobban mondva a cserei korcsma padozatán. Kiss Istvánt bűnösnek mondta ki a debreceni kir. törvényszék és az enyhítő körülmények figyelembevételével 6 heti fogházra ítélte jogerősen a duhajkodó legényt.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Tóth Mihályné ref. 56 éves, Kreizler Sándor izr. 28 éves, Berzsenyi Ferenc ref. 22 éves, Rubiu Dániel izr. 34 éves, Nagy István 41 éves.

Eladó gázlusterekteljes lakásberendezésnek,
esetleg egyenként is. Cim:**Szent-Anna-u. 32.****SZÍNHÁZ.****A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:**

Ma, szombaton, 1910 március 19-én

Ujdonság!

harmadszor

Kis cukros.

Vigjáték.

Holnap, vasárnap, március 20-án

Délután 3 órákor félhelyárral

Bérletszünet.

Sasflók.

Vigjáték.

Este hét és fél órákor rendes helyárral

Ördög mátkája.

Népszinmű.

Előkészületen: „Kuruzsló“, szinmű, „Pillangó kisasszony“, opera, „Zách Klára“, d. i. j. t. k. „Tüzipádok“, dráma.

* **A kuruzsló.** A szintársulat legközelebbi nagyobb drámai ujdonsága Földes Imréc a magyar színházban nagy sikert aratott, a kuruzsló lesz. A darab orvosi milőben mozog és sok igazságával, erős drámai helyzeteivel, valamint éles szatirjával ostromozza a mindennapi élet hazug ferdeségeit.* **Zách Klára.** Érdekes előadásra van kilátásunk legközelebb. Az igazgatóság megszerezte Zách Klára eredeti daljátékát, melynek szövegét dr. Major Simon, a verseket Székely Sándor, zenéjét Székely Sándor és Szabó Emil irták. A nagyszabású énekes darabból a próbák már megkezdődtek. A két női főszerepet Zilahyné és Bárdos Irma adják.* **Csontos Gyula a Vigszínházban.** Csontos Gyula a debreceni színház volt szerelmes színésze, ki a múlt hetekben holmi előleg ügyből kifolyólag otthagya a Magyar színházat, tegnap a Vigszínház tagjai sorába szerződött. Faludi igazgató visszafizeti Beöthy Lászlónak azt a 8000 korona előleget, mely miatt Csontos a Beöthy színházától megvált, Csöppet sem csodálkoznánk, ha ezek után Góth és neje hamarosan elszereződne a Magyar-színházhoz.**Szives =**Hazafias tisztelettel
kérjük azon előfi-
zetőinket, akik még
erre az évnegyedre
nem fizettek elő —**sziveskedjenek az előfizetési díjat**mihamarább a ki-
adóhivatalba juttat-
ni, hogy az a lapot
fennakadás nélkül
tovább is küldhesse.

Cim: o

DEBRECEN

kiadóhivatalának

Debrecen**Eltűnt 45,000 korona.****Nagy lopás a mozgópostán.**

Budapest, március 18.

A budapesti főkapitányságot, a szolnoki és jászberényi rendőrséget érdekes és titokzatos ügy foglalkoztatja. A Jászberény és Szolnok között közlekedő vonat mozgópostájáról tegnap délután ismeretlen módon eltűnt három darab pénzeslevél, amelyekben összesen 45,000 korona készpénz volt.

Az eltűnt pénzesleveleket tegnap adták föl a jászberényi postahivatalban. Mindhárom levél Budapestre volt címezve s a jászberényi posta Szolnokon át irányította a leveleket a főváros felé. A postaszolga a Budapest felé irányított küldeményeket annak rendje és módja szerint átadta a jászberényi vasuti állomáson a mozgóposta vezetőjének. A listában, amelyben a küldemények lajstromozva voltak, ott szerepelt a három darab, összesen 45,000 koronáról szóló pénzeslevél is.

A mozgóposta vezetője utközben hozzáfogott a küldemények szortírozásához. Amde nagy meglepetéssel vette észre, hogy a lajstromban szereplő három darab pénzeslevél hiányzik. — Felkutatatta az egész kocsit, kérdezte a szolgálatot teljesítő altisztet, de az sem akart tudni semmit sem a három darab pénzeslevélről.

A vonat e közben végállomására, Szolnokra ért. Itt még egyszer átvizsgálták az összes küldeményeket, de a három pénzeslevél nem került elő. Az ügyről jelentést tettek a szolnoki rendőrségnek. Itt a főkapitány vette a kezébe a nyomozást, de egyidejűleg értesítette a levelek eltűnéséről a jászberényi és a budapesti rendőrséget is.

A szolnoki rendőrség kihallgatta a mozgóposta vezetőjét, továbbá a szolgálatot teljesítő altisztet, de ezek nem tudnak semmit a levelekről.

Nincs kizárva, hogy a három pénzeslevelet tévesen másfelé irányították, de ez nem valószínű, mert a levelek azóta már előkerültek volna. Az sem lehetetlen, hogy a levelek még a jászberényi állomáson, vagy a postán tűntek el.

A rendőrségen ebben az irányban is nyomoznak.

TÁVIRATOK.**Működik a kormány.**

Budapest, március 18. A kormány zavartalanul folytatja a szervezkedés körüli munkáját. Az igazságügyminiszterium államtitkári állására Issekutz Győzöt, az alkotmánypartiból nemzeti munkapártivá vedlett jogász-politikust szemelte ki, akinek kinevezését vasárnapi számában fogja közölni a hivatalos lap.

A függetlenségi pártban ezalatt meglegedettséggel tárgyalják a közeledő választás esélyeit, melyek eredménye az lesz, hogy Tiszáék-
kal cimboráló pártok csaknem teljesen szét fog morzsolódní és hogy a kormánypárt rózsás kilátásai is lényegesen csökkentek már.**A franciaországi árvíz után.**

Páris, március 18. A szenátus elfogadta az árvízkatasztrófa áldozatainak adandó kölcsönökre vonatkozó törvényjavaslatokat. A kis falusi birtokok helyreállítására hosszú lejáratu kölcsön van tervbe véve.

Uj miniszter.

Budapest, március 18. A mai minisztertanácson megállapodtak az új király személye körüli miniszter személyében. Az új miniszter báró Dániel Ernő lesz.

Gróf Forgách Belgrádban.

Belgrád, március 18. Gróf Forgách osztrák-magyar követ ma este visszaérkezett 3 heti szabadságáról.

Mit tárgyaltak a miniszterek?

Budapest, március 18. A miniszterek mai tanácskozása délután háromnegyed 1 órákor ért véget. A tanácskozás után értekezlet volt, amelyen megállapították a kormány végleges listáját, amelyet a király elé fog terjeszteni a miniszterelnök a képviselőház ülése után. Elhatározták a miniszterek, hogy a felszabadult kerületekben mindenestre állítanak jelöltek. Ivánka Imre interpellációjára Hieronymi, Hódy interpellációjára pedig gróf Serényi Béla fog felelni. Az értekezlet után Khuen Hieronymivel, Serényivel és gróf Tisza Istvánnal tárgyalt.

Közgazdaság.**Budapesti gabonatózsde.**

(Déli zárlat.)

Budapest, március 17.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv javult. Tartott irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek szilárdak. — Idő: szép.

Buza áprilisra	13:67—68
Buza májusra	13:52—53
Buza októberre	11:24—25
Rozs áprilisra	8:55—56
Rozs októberre	8:30—31
Zab áprilisra	7:28—29
Zab októberre	00:00—00
Tengeri májusra	6:21—22
Tengeri októberre	6:37—38
Repece májusra	13:50—60

A szomszéd fái.

A szomszédi viszonyból eredő vitás ügyeknek egyik leggyakrabban előforduló esetében érdekesen itélkezett a budapesti kir. ítélőtábla. Közérdekű tartalmára való tekintetből az ítéletet mi is közöljük a következőkben:

Felperes keresetében azt adta elő, hogy szántóföldje szomszédos az alperes ingatlanával; a határon 400 m. hosszúságban akác-sövény van, a sövény fái a felperes szántóföldjének egy részét beárnyékolják s ennek következtében a földnek az a része nem terem.

Az eljárás folyamán a meghallgatott szakértők egyikének véleménye alapján érvényesíteni kívánta a felperes azt a körülményt is, hogy a sövény az által is károsítólag hat, hogy a levegő járását gátolja. Kereseti kérelme az, hogy a bíróság az alperest a sövény és a fák eltávolítására kötelezze.

A felebbezési bíróság által az első bíróság ítéletéből egész terjedelmében elfogadott

Glück József

Debrecen, Piac-u. 6. (A nagytemplommal szemben.)

üveg-, porcellán-,
kőedény- és lámpa
kereskedése

Nagy raktár kiházasítási cikkek, alpakka áruk, tükrök, majolika-, valamint üveg- és porcellán dísz tárgyokban.

Képek tervezési és épületüvegezési vállalat.

Viszonteladóknek legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

és a felperes által meg nem támadott tényállás szerint a sövény a peres feleknek 200—500 hold területű ingatlanai határából 0,8 öl távolságra az alperes földjén húzódik 192 öl hosszúságra s a feldjéből 450 négyszögöl területet árnyékol be, aminek következtében ezen a területen a termés gabonaneműeknél 10—15 százalékkal, kapásnövényeknél pedig 20—25 százalékkal csökkent; megállapítást nyert továbbá az is, hogy a sövény nagy fái 20—40 évesek.

Habár a tényállás szerint a panasztól sövény a felperes földjének termőképességét rontja, mégis a felelősségi bíróság nem sértett jogszabályt azáltal, hogy az első bíróság elutasító ítéletét helyben hagyta.

Különböző tulajdonosok telkeinek szomszédos fekvése a tulajdonjognak szabad gyakorlásában mindkét félre nézve bizonyos korlátozásokat von maga után és ezeknek a korlátozásoknak a megállapításánál, amennyiben tételes jogszabályok nincsenek, — az érdekközösség méltányos elintézése szükséges.

A törvényt pótló joggyakorlat szerint ha a tulajdonos a telkén változtatásokat tesz, főleg ha építkezéseket vagy más berendezést létesít, gondoskodni tartozik, hogy abból a szomszédra kár ne származzék. A méltányossági szempont pedig arra vezethet, hogy más esetekben is a tulajdonos, amennyiben nagyobb megterhelése nélkül lehetséges, ingatlan használatának másra káros behatását megszüntesse, vagy enyhítse. Nincs azonban törvényes gyakorlat, mely a tulajdonost eltiltana attól, hogy telkén fák vagy bokrot ültessen, nem lehet tehát a tulajdonost a fák vagy bokrok kivágására kötelezni, azt pedig nem lehet megakadályozni, hogy a fa és a bokor árnyékot vessen s a levegő járását gátolja.

Ily ültetvényekkel szemben a szomszéd joga arra szorítkozik, hogy a galyak és gyökerek átnyúlását saját területén ne tűrje meg.

A jelen esetben tehát ezeknél az okoknál fogva, de azért sem lehet a keresetnek helyt adni, mert a felperes nem azt követeli, hogy az alperes valamely új ültetéstől eltiltassék, hanem hosszabb idő óta fennálló állapot megváltoztatását kéri s mert kár, amelyet a felperes szenved, sokkal kisebb annál, mely az alperesre hárulna, ha ültetvényének teljes kiirtására köteleztetnék.

A baromfitrágya. A baromfiak trágyája igen különböző, mivel az függ attól, hogy vízi szárnyasoktól ered az vagy pedig tyukoktól stb. és attól, mivel lesznek azok etetve. Legértékesebb a galambok trágyája, amely külföldön mint madár guanó ismeretes, a legkisebb értékű a lud és kacsa trágyája, az előbbi főleg azért értékes, mivel magvakból él, az utóbbiaké meg azért bir kevesebb értékkel, mert azok trágyájukban igen sok a víz és föld. Általában a szárnyasok trágyáját az jellemzi, hogy sok homok vagy más födeles anyag van benne. Azonban a baromfiak trágyatermelése oly csekély, hogy az a gazdaságban alig jön tekintetbe s a legtöbb esetben csakis mint komposztrágya j n számításba. Egy tyuk évi trágyatermelése 5—6 kg., egy ludé vagy pulykái 10—11 kg., egy kacsái 8—9 kg. és egy galambé 2—3 kg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Gyilkoló haragos. Érdekes bűnügyi eset történt a múlt év októberében Tégláson. A vádlott, aki orozva ölte meg haragosát, tegnap állott a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Tóth Sándor régi haragosa volt Derék Dániel téglási gazdálkodónak. Egy este megleste és saját kiskapujában úgy vágta egy doronggal fősze Derék Dánielt, hogy ez menten eszméletlenül rogyott össze. Derék egy pár nap múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy halálát nagyrésztben régi betegsége, illetve fejbaja okozta, maga az ütés még nem lett volna halálos. Ezen enyhítő körülmény figyelembe vételével a törvényszék Tóth Sándort 6 havi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott felelősséget.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jóállással adatkak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
osznél. Spoolalis javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu
és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító
gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sok-
szorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN,
Kistemplombazár,

Megérkeztek

a legdivatosabb női
kelmék, — selymek,
~ Viole de laine. ~

Óriási raktár! Olcsó árak!

Komlóssy Lajos magkereskedése
DEBRECZEN.

Legjobb magvak, mint a világhírű „NAP“ jegyű

Takarmanyrépa mag

kizárólag csak első-
rendű ólomzárólt lóhere, lucerna és fűmag

Mindenféle

konyhakerti és virágmagvak

KOMLÓSSY LAJOS magkereskedé-
sében kaphatók

Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.

Telefon 213. szám.

REGÉNY CSARNOK.

Fiatal házások.

(Elbeszélés)

Írta: GYÖNGYÖSSY LÁSZLÓ.

(Folytatás).

Egész délután azon törte a fejét. Semmiféle helyes magyarázatot nem talált rá, vagy a mit talált, az olyan volt, hogy a szive e szorult föle, mintha vasmarokkal szorították volna.

Este is, mikor a vacsora körül forgolódott, csak ezen főtt az esze. Beleizzadt nemcsak a főzésbe, de az erős gondolkodásba is. Ki, ki a friss levegőre! A konyhából kiment a hátsó tornácra, hova a benyíló szoba ablaka néz. Ott bent már égett a gyertya és a lefűgöngyözött ablakon két alakot látott egymás mellett.

Nem sokáig kellett találgatnia, kik azok, mert Böske erős, határozott beszédjéből egy két szó megütötte a fülét.

— Az urfi haragudott meg. Ni, hol jár megint a keze. Mondom nem haragszom Lélegzeni se tudok.

Valaki, jaj valaki ott sugdosott a Böske körül, de abból semmit se értett. Azonban két árnyékalak a tornác földjére vetődött. Majd huzakodtak. Egyszerre nagyot koppant valami. Elsötétedett a szobában.

— Jdj — nyilalt a szívébe Rózsikának — megint elaludt a gyertya, de most nem én vagyok ott, hanem Böske.

Fuldokolva ment vissza a konyhába. A vacsorát már nem este meg együtt az urával. Bement ugyan, de az ágját a harmadik szobába kezdte vinni. De aztán mást gondolt. A szomszéd benyílóba ment aludni, de nemcsak bereteszelte az ajtót magára, hanem el is torlaszolta székekkel és divánnal.

A szomszéd szobából, ahol az ura aludt, hiába jöttek az ajtón át keresztül kérélt hangok:

— De Rózsika, az Istenért.

(Folyt. köv.)

Dr. Szücs Sándor

ügyvédi irodáját

Szentanna-u. 6. sz. alá

(Zivuska-ház) helyezte át.

Forman
nátha
ellen

Szerencze
ára 40Fillér

Kifejezetten **Forman-t** kérjünk.
Sok az utánzata.

**„FAKTOR“
KONYHAKINCS!**

Magyar találmány! Világszabadalom!
Hazai gyártmány!

1 db 50 fillér, vidéken 4 fillérral drágább.

**A FAKTOR egy gyorsfőző, a főző-
edényt kormozás és lepattogás
ellen teljesen megvédő fémlemez,**

- FAKTOR pótolja a tüzhelykarikát.
- FAKTOR védi az edényt a szabad tűz érintésétől és gyorsabban főz, mint a szabad tűznél.
- FAKTOR védi az edényt a bekormozástól, miáltal a konyha tiszta marad.
- FAKTOR használat által nem pattog a zománc.
- FAKTOR megtakarít egész évi használatnál a gyorsfőzés által, tüzelő- és surolóanyag, edény stb. legalább 50 koronát.
- FAKTOR 3 nagyság, kapható 10-20-21 cm., tehát minden tüzhelyre alkalmazható.
- FAKTOR-ból 2 db-ot is szállítunk 1 K 20 fillér beküldése után.

Ügynökök (nők is) esetleg egyedárusítók
vidéken keresetnek, kik havonta 2-300
koronát kereshetnek.

Felvilágosítást nyújt:

FAKTOR főügynökség Budapest, Lipót-körut 25.

NEGYED SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ

*zél gyomor; vese; hólyag és
belbántalmaknál vala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható:

BONTSEK GÉZA

(Fűszer- és csermegg kereskedésben)

5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Megnyit!

Megnyit!

Kartelen kívül

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka- és cserépkereskedés.

Wesselényi-tér 6. sz. alatt, Berta-göz-
matom mellett. Kartelen kívül, tehát
olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy
szükségletét nálam szerezzé be.

Szabásomért és munkámért felelőséget vállalok.

PÉNZT

mindenki megtakarít, aki
öltönyét vagy felöltőjét

40-50 koronáért

méret után finom gyapju-
szövetből készítetteti ::

Fettman Sándor

url szabónál

KOSSUTH UTCA 13 SZ.

Bel- és külföldi szövetekből

Bel- és külföldi szövetekből

Gyors és pontos kiszolgálás

Bosznay J. és Társa

cég

Debreczen, Kossuth-u. 5

Tisztelettel értesíti a hölgyközön-
séget, hogy

**tavaszi kosztüm és
ruhaszövet újdonságai**

nagy választékban

már raktáron vannak.

Tavaszi kosztümöket és alkalmi ruhákat
saját műtermünkben a legújabb modellek
szerint gyorsan és jutányos árak mellett
készítünk.

Figyelem!!

Készpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2%
és 5% amortizációra, Kon-
vertálás, Személyhitel
(bankpén 1--2 kezeléssel, ma-
gánpénz kezes nélkül), Örök-
segek vétele, Vállalatok fi-
nancirozása, Részvénytár-
saságok alapítása, Fizetes-
keptelen kereskedők
kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üz-
letek, kávéházak, szállodák,
vállalatok eladását vagy vé-
telét közvetíti gyorsan, ku-
lánsan.

ADLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.

31

Budapest, József-körut 21.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK

MENETRENDJE.

Érvényes 1909 október 1-től.

Debreczenből indul

Nap szaka	Óra perc	Vonat neve	Hová
éjjel	1 49	személy	Püspökladány, Bpest ny. p.u.
"	2 54	"	Máramarossziget - Körösm.
regg.	4 36	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
"	2 58	mótor	Püspökladány
"	5 14	személy	Nyiregyk. Sianki-Szerencs
"	5 20	"	Szatmár-Németi
"	5 30	mótor	Hajdunánás-Tiszalök
"	8 09	"	Hajdunánás
"	8 51	személy	Nyiregyháza-Szerencs
"	8 57	gyors	Bpest ny. pályaudvar
"	9 41	vegyes	Derecske - Nagyléta--Vértes
d. e.	10 00	szem. teh.	Királyháza
"	11 11	mótor	Hajduböszörmény
"	11 28	szem. teh.	Püspökladány
"	11 33	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
"	12 10	személy	Bpest, keleti pályaudvar
d. u.	12 20	gyors	Máramarossziget - Körösm.
"	12 15	személy	Hajdunánás - Tiszalök
"	12 38	"	Nyiregyh - Sianki - Szerencs
"	2 20	mótor	Hajduduház
"	3 11	szem. teh.	Érmihályfalva
"	3 45	"	Püspökladány
"	3 56	személy	Msziget - Körösmező
"	4 28	"	Nyiregyháza - Szerencs
"	4 36	"	Hajdunánás - Tiszalök
"	4 42	gyors	Budapest, nyugati p. u.
"	4 51	vegyes	Derecske - Nagyléta--Vértes
"	5 00	"	Tiszafüred
"	6 57	gyors	Szatmárnémeti
este	7 00	személy	Büdszentmihály
"	7 05	"	Nyiregyháza - Szerencs
"	9 00	"	Szolnok
éjjel	10 37	mótor	Nyiregyháza
"	10 45	személy	Budapest, k. p. u.
"	10 53	"	Máramarossziget

Debreczenbe érkezik

Nap szaka	Óra perc	Vonat neve	Honnan
éjjel	1 29	személy	Máramarossziget
"	2 28	"	Budapest k. p. u.
regg.	5 08	"	Nagyvárad-Pladány
"	6 34	mótor	Nyiregyháza
"	6 58	személy	Királyháza
"	7 14	személy	Tiszalök - Hajdunánás
"	7 20	vegyes	Nagyléta--Vértes--Derecske
"	7 32	személy	Tiszafüred
"	7 46	szem. teh.	Püspökladány
"	8 10	személy	Szerencs Nyiregyháza
"	8 46	gyors	Szatmár-Németi
d. e.	9 36	mótor	Püspökladány
"	11 22	személy	Szerencs - Nyiregyháza
"	11 26	mótor	Hajdunánás
"	11 40	személy	Körösmező - Msziget
d. u.	12 08	gyors	Bpest ny. p. u.
"	2 00	mótor	Tiszalök - Hajdunánás
"	2 51	szem. teh.	Püspökladány
"	3 05	vegyes	Nagyléta-Vértes--Derecske
"	3 25	személy	Sianki-Szerencs- Nyiregyh.
"	3 36	"	Bpest k. p. u.
"	3 40	mótor	Hajduböszörmény
"	4 22	gyors	Körösmező - Msziget
"	6 44	vegyes	Füzesabony - Tiszafüred
este	6 27	személy	Tiszalök - Hajdunánás
"	6 34	mótor	Hajduduház
"	6 43	személy	Szatmárnémeti
"	6 49	gyors	Bpest ny. p. u.
"	7 04	szem. teh.	Nyiregyháza
"	8 46	személy	Szerencs - Nyiregyháza
éjjel	9 25	"	Szolnok Püspökladány
"	10 09	"	Füzesabony - Tiszafüred
"	10 12	"	Körösmező - Msziget
"	10 20	"	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
"	10 26	"	Tiszalök - Hajdunánás

Meglepetésül

olcsón vásárolhat látóövet, lorg-
netet, arany szemüveget és csip-
tetőt, prizmas látóövet leszá-
llított árban csakis:

FISCHER JAKAB optikusnál,
DEBRECZEN, Főtér 23. (Sestina-ház.)

APRÓ HIRDETÉSEK. >>>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. <<<

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetéseket árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbítja, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat küld.

Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-12-ig a d. u. 2-7-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tartsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levelo van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Csinos”, „Náni”, „Peary”, „Egyszer néztem a szemébe”, „Don Caesar”, „Fehérke”, „Csak titokban”.

Uram, ki volna hajlandó egy teljesen független barna nőt 20 koronával kisegíteni. Leveleket „Őszi rózsá” jellegre Péterfiai posta restante.

Royal kávéházban e lapra figyelmeztetett fehérbluzos hölgyet kérem, hol találkozhattunk. Főposta „Barna 25” jellegre.

Aranyos kis bakfis ismeretséget óhajtja egy Bpestről (ismeretség hiányában) idejött fiatal ember. Leveleket „Ibolya 27” a kiadóba.

Magas, barna nő vagyok. Most jöttem Debreczenbe. Melyik uriember volna hajlandó 50 koronával kisegíteni? — Leveleket „Kék ibolya” jelige alatt a kiadóba kérek.

Tantalusz jelzett napon és helyen ötkor várom. Levél ment.

Fiatal urileány uriember ismeretséget elfogadja. Leveleket „Elhagyatott” jellegre a kiadóba kérek.

Házasságokat teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen” házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatványszámot. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Ajánlat.

Jegyesek figyelmébe legjobban ajánlható Kaiser Salamon cég butor és lakberendezési cikkek raktára, ahol óriási választék és kedvező fizetési feltételek mellett szerezhetik be szükségleteiket. KAISER SALAMON Hatvan-utca, 2. sz. Telefon 685.

Irodalmi Börze* Magyarország szépirodalmi, társadalmi és kritikai lapja előfizetési díja egész évre 150 K. Kérjen mu atványszámot. Kiadóhivatal Debreczen: Főutca 38. I. Vidéki ügynők keresetnek.

Sajat termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző évek, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Német nyelvi oktatási és — különösen fürdőkre utazóknak alkalmas — német tárgyalási órákat elvállalok. Cim a kiadóban.

Másolási munkálatokat egy jóírású fiatal ember elvállal. Cim a kiadóban.

Lakás.

Kiadó Kossuth-u. 19. Két bolthelyiség májusra. Értekezhetni a háztulajdonosnál.

A Lorántfy utca 46. sz. házban egy 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Postakert 13. sz. alatt mintegy 1200 négyszögöl föld gyümölcsfákkal és munkásembernek téli nyári lakással egész évre kiadó

Osinosan butorozott kisebb szoba kiadó Széchenyi-u. 18. Farkasnéál, ajtó 5.

Kereslet.

Fodrászsegéd, fiatal, jó munkás felvétetik. Cim a kiadóban.

Egy tűző felvétetik Finkelstein Manó Csapó-u. 8. sz. cipőfelsőrész készítő.

Azonnali belépésre keresek egy kereskedelmi pályára alkalmas tanulót. Ajánlatok Késmárkra (Szepes megye) Markovich János divat- és vászonáru üzletébe intézendők.

Bármily szakmába vágó vidéki ügynőség, esetleg raktárnoki állást elvállaló kiváló képzettségű izr. nős egyén. Cim a kiadóba.

Ügyvédi irodában alkalmazást keres azonnali belépésre egy irdai teendőben jártas joghallgató. Cim megtudható (telefon is) a kiadóhivatalban.

Mindenemű régiséget vásárol. Ki? cim a kiadóban.

Lapunk utcai elárúsításához fink (Rik. kanosok) felvétetnek.

Lapunk kiadóhivatalába egy kifutó fiu felvétetetik.

Eladás.

Valódi szegedi rózsá és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésén. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79. sz.

Eladó gázlusterok teljes lakásberendezésnek, esetleg egyenként is Szent-Anna-u. 32. sz. alatt.

Lencse, konyhára, valamint vetőmagrak igen szép, zsizsikmentes, mázsája 28 koronáért eladó Dávid Sándornál Kovásznán, Háromszék megye.

Eladó ebédő-kredenc márvánnyal, hálószoba berendezés, ruhaszekrények, szövetbutorok, mosdó márvánnyal és zongora — Györffy Aladárné.

Pékség nagy steerforgalommal tizenháromeve fentálló, a főváros mellett házzal eladó. Cim a kiadóban.

Halápi állomáshoz gyalog 10 perenyire, közvetlen az iskola mellett 33 hold föld eladó jó tanyaépületekkel. Felvilágosítást ad: dr. Kőrössi Kálmán ügyvéd, Batthyányi-u. 5.

Élősdvénny 2 éves gleditsia 1—1½ méter magas, eladó, ezre 12 korona. Cim a kiadóba.

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Értekezhetni Szabó István városi pénztárossal.

Haláloset miatt Hatvan-utcai kert I. járás 54. szám országutra, eladó.

A Darabos-utca 20. és 50-ik számú ház eladó. A tulajdonos címe a kiadóban megtudható.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsaszámra a lap kiadóhivatalában eladó.

Telefon: 691.

Eredeti Goodyear Welt,
a jelenkor elismert
legjobb minősége.

Turul Cipők

dacára az olcsó áraknak, a legjobb anyagból készülnek. Elegáns fazon.

120 saját fióktelep Magyarország és a külföld legnagyobb városáiban

~ Képes árjegyzék portómentesen ~

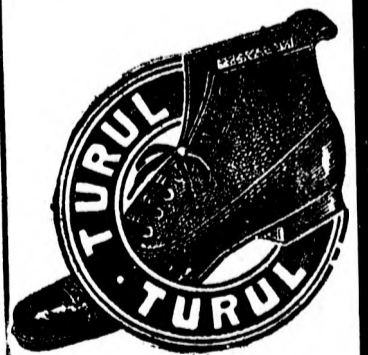
!! A monarchia legnagyobb cipőgyára !!

„TURUL” Cipőgyár R.-T., Temesvár

Központi főraktár:

DEBRECZEN, PIAC-U. 48.

Telefon: 691.

Legnagyobb választék
minden fajta cipőáruban
elismert kitzfő minőség.